

Krize dětské psychiatrie

To, že je dětská psychiatrie ve své největší krizi, zaznamenal asi každý. Má to několik důvodů. Psychiatrie byla vždy trochu opomíjený obor, léčebny se stavěly na okrajích a za vysokými zdmi a dětská psychiatrie byla takový okrajový přívěšek psychiatrie. Byla vždy ta problematická, neekonomická a musela o své vlastní přežití bojovat. Do většího povědomí se dětská psychiatrie začíná dostávat až v posledních deseti letech. Podařilo se ji znovu prosadit jako atestační obor, zájemců z řad studentů pomalu přibývá, ale abychom uhradili obrovský dluh, který za roky opomíjení vznikl, bude potřeba další usilovné práce a také významných investic.

Mnozí jste určitě zaregistrovali zprávu úřadu veřejného ochránce práv o situaci na lůžkových odděleních dětské psychiatrie. My všichni víme, že podmínky jsou mnohde minimálně nevhovující, spíše katastrofální, ale není fér za to mediálně lynčovat současné zaměstnance či ředitele, jelikož oddělení v takovém stavu již zdědili. Ze všeho nejvíce bychom si přáli, ať se mohou děti léčit v důstojných podmínkách, ale to by vyžadovalo obrovské finanční investice a navýšení personální kapacity.

Vím, že současná situace také významně postihuje pediatriy jak v ambulancích, tak na lůžkových odděleních. Kromě nedostatku dětských psychiatrů a psychologů totiž přibývá dětských pacientů s duševními potížemi a také přibývá vážných duševních

poruch, jakými jsou suicidální chování, psychotické poruchy, poruchy příjmu potravy. Pediatrii jsou na jednu postaveni před úkoly řešit stavy, se kterými se doposud nesetkali, nebo zcela výjimečně. Jako problematické také vnímám, že z předatestační přípravy pediatrie dětská psychiatrie úplně vypadla. Různé formy sebepoškození se, které se běžně odesílaly akutně k dětským psychiatrům ještě před 5 lety, dnes není dětská psychiatrie kapacitně schopna pojmout. Je důležité odlišit sebepoškození se jako cílené působení si bolesti, které je vlastně v adolescentním věku přirozené, jelikož naše tělo je z evolučního hlediska připraveno na to zažívat v době dospívání bolest, od jednání sebevražděného. Ženy běžně v tomto věku rodily, muži museli podstupovat souboje, aby užívali a ochránili své společenství. Cílené působení si bolesti je hluboce zakořeněné v různých kulturách včetně té naší. Dříve to bylo tetování, piercingy, postupně se to zjednodušilo na prosté řezání se.

Lůžková oddělení jsou zase vystavena výzám práce s intoxikovanými pacienty, organickým došetřováním psychotických pacientů či vyživování pacientů s poruchou příjmu potravy. Takoví pacienti často na pediatriích čekají na volná lůžka na psychiatrickém oddělení. Víme, že to není nejšťastnější řešení, ale jiné momentálně bohužel není. Ideální by byl vznik akutních psychiatrických lůžek, ale tady se opět dostáváme na začátek, nemáme personál, který by u takových

lůžek pracoval. Spolupráce mezi pediatriy a dětskými psychiatry proto bude muset pokračovat a obávám se, že tlak na pediatrická oddělení bude ještě větší. Počet hospitalizovaných psychiatrických pacientů na pediatriích, kteří čekají na volné lůžko na psychiatrii, bude narůstat a nelze je na pediatrickém oddělení odmítat, protože nic jiného pro ně prostě aktuálně není. Z druhé strany vzniká tlak na lůžková oddělení psychiatrie pro dospělé, ať hospitalizují již adolescenty od 15 let, což se postupně také daří prosazovat. Celkově jde o to, že každý musí přiložit ruku k dílu, ať společnými silami situaci zvládneme.

Ale abych přinesl také trochu optimismu do současné situace, daří se prosazovat také kroky, které by měly vést ke stabilizaci situace. Bude více plně hrazených rezidenčních míst, podařilo se vzkřísit z popela Dětskou psychiatrickou nemocnici v Opařanech, podařilo se otevřít první denní psychiatrický stacionář pro děti 5–11 let v České republice, vznikly první multidisciplinární týmy pro léčbu dětí a adolescentů s duševními poruchami. Všechny nové projekty mají za cíl ulehčit přetížené dětské psychiatrii. Doufáme, že se i v roce 2023 bude dařit realizovat další projekty, které postupně pomohou zlepšit současný stav.

MUDr. Jan Uhlíř

Oddělení psychiatrické,
Fakultní nemocnice Ostrava

TIRÁŽ

Pediatrie pro praxi

Ročník 24, 2023, číslo 3

Předseda redakční rady:

prof. MUDr. Vladimír Mihal, CSc.

Místopředseda redakční rady:

prof. MUDr. Zdeněk Doležel, CSc.

Redakční rada:

MUDr. Jan Boženský, prof. MUDr. Svetozár Dluholucký, CSc., doc. MUDr. Jiří Dort, Ph.D., Mgr. Jaroslava Fendrychová, Ph.D., MUDr. Pavel Frühauf, CSc., MUDr. Michal Goetz, Ph.D., MUDr. Martin Gregora, MUDr. Josef Gut, MUDr. Nora Hradská, MUDr. Alena Machovcová, MBA, MUDr. Jan Pajerek, doc. MUDr. Jan Pavlíček, Ph.D. MUDr. Ivan Peychl, prof. MUDr. Ludmila Podracká, CSc., MUDr. Luděk Ryba, doc. MUDr. Dalibor Sedláček, CSc., MUDr. Jarmila Seifertová, Ph.D. Lucie Sikorová, Ph.D., doc. MUDr. Sylva Skálová, prof. MUDr. Josef Sýkora, Ph.D., MUDr. Pavol Šimurka, Ph.D., prof. MUDr. Jiří Šnajdauf, DrSc., doc. MUDr. Jiřina Zapletalová, Ph.D.

Vydavatel:

SOLEN, s.r.o., Lazecká 297/51, 779 00 Olomouc
IČ 25553933

Adresa redakce:

SOLEN, s.r.o., Lazecká 297/51, 779 00 Olomouc
tel: 582 397 407, fax: 582 396 099, www.solen.cz

Redaktorka:

Mgr. Eva Kultánová, kultanova@solen.cz,
mob.: 774 712 162

Grafická úprava a sazba: Aneta Děrešová,
deresova@solen.cz

Obchodní oddělení:

Ing. Martina Osecká, osecka@solen.cz,
Charlese de Gaulla 3, 160 00 Praha 6
tel.: 233 340 201, mob.: 724 984 450

Předplatné v ČR:

Cena předplatného za 6 čísel + supplementa
na rok 2023 je 1 500 Kč.

Časopis můžete objednat na www.solen.cz,
e-mailem: předplatne@solen.cz,
telefonem: 585 204 335

Cena elektronického předplatného na rok 2023 je 900 Kč,
lze jej objednat v e-shopu na www.solen.cz.

Všechny publikované články procházejí recenzí.

Registrace MK ČR pod číslem E 10014.

ISSN 1213-0494 (print), ISSN 1803-5264 (on-line)

Citační zkratka: **Pediatr. praxi.**

Časopis je indexován v:

EMBASE, EBSCO, Scopus.

**Vydavatel nenese odpovědnost za údaje
a názory autorů jednotlivých článků či inzerátů.**

**Reprodukce obsahu je povolena pouze
s přímým souhlasem redakce.**

**Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit
či stylisticky upravovat. Na otištění rukopisu
není právní nárok.**